

D.O. Saimaa arviointiraadin nimeäminen ja katsaus toimintaan

Maakuntahallitus 17.08.2026

160/15.04.01/2026

Valmistelija

kehittämisjohtaja Merja Olenius, 040 629 7210, etunimi.sukunimi@esavo.fi

Päätösehdotus

esittelijä: maakuntajohtaja Heini Utunen

Maakuntahallitus nimeää D.O. Saimaa -arviointiraadin toimikaudelle 2026–2028.

Arviointiraatiin 2026-2028 nimetään puheenjohtajaksi Marjo Särkkä ja jäseniksi Taina Harmoinen (XAMK), Sanna Lento-Kemppi (Pro Agria) ja yritysten edustajina Anna Grotenfeld-Paunonen, Juho Huurreoksa ja Toni Härkänen. Lisäksi maakuntaliitto tai mahdollinen tuleva D.O. Saimaa kehittämishanke nimeää arviointiraatiin edustajansa erikseen.

Lisäksi maakuntahallitus päättää antaa maakuntaliiton virastolle valmisteluluvan D.O. Saimaa toiminnan kehittämiseksi vuosina 2027-2028, siten että maakuntaliitto hakee hankerahoitusta Itä-Suomen elinvoimakeskuksen maaseutuosastolta hankkeen pää toteuttaja Miksei Oy:n kanssa.

Päätös

Selostus

D.O. Saimaa on Saimaan alueen lähiruoalle, raaka-aineille, käsityötuotteille ja ravintoloille vuonna 2016 perustettu Saimaan alueellinen alkuperä- ja laatu-merkki, jonka tavoitteena on edistää korkealaatuista, vastuullista ja alueen elinvoimaa vahvistavaa lähiruokaa ja käsityötuotteiden tuotantoa ja tunnettua. Tavaramerkki on PRH:n rekisteröimä ja sen omistaja on Etelä-Savon maakuntaliitto.

Laatu-merkin myöntämisestä yrityksille päättää Etelä-Savon maakuntaliiton nimeämä arviointiraati. Arviointiraati vastaa hakemusten käsittelystä, arviointikäynneistä sekä merkin myöntämiseen liittyvästä asiantuntija-arvioinnista D.O. Saimaa -ohjeistuksen mukaisesti.

Arviointiraati koostuu kokeneista ja arvostetuista asiantuntijoista, joilla on osaamista erityisesti ruoka-, matkailu- ja käsityöalalta sekä alueellisesta kehittämisestä. Raadin tehtävänä on arvioida D.O. Saimaa -merkkiä hakevien yritysten ja tuotteiden laatu-kriteerien täyttyminen sekä tehdä esitys maakuntaliitolle merkin myöntämisestä kokonaisarviointin perusteella. Arviointiraadin kokoonpanoa on päätetty tarkastella kahden vuoden välein, jotta turvataan sekä arviointityön jatkuvuus että uusien näkökulmien ja osaamisen tuominen toimintaan. Etelä-Karjalan liitto on tullut osaltaan mukaan D.O. Saimaa yhteistyöhön vuonna 2024. Etelä-Karjalan liitolla on maakuntakohtainen arviointiraati, jonka esityksestä Etelä-Savon maakuntaliitto tekee päätöksen D.O. Saimaa -merkin myöntämisestä.

Etelä-Savon arviointiraadin puheenjohtajana on toiminut Fil. tri Marjo Särkkä Ruralia instituutista ja jäsenenä Taina Harmoinen (XAMK), Sanna Lento-Kemppi (Pro Agria), Anu-Anette Varho (ERG -hanke), sekä yritysten edustajina Pauliina Rundgren, Seppo Toivonen, Jussi Palonen, Heikki Kähkönen, Petri Lappalainen sekä D.O. Saimaa -

hankkeen/maakuntaliiton edustaja. Raati on valittu kaudelle 2023-2025, jatkaen kuitenkin tehtävässään uuden toimikauden valmistelun ajan vuonna 2026.

Tulevaan arviointiraatiin esitetään puheenjohtajaksi Marjo Särkkää ja jäseniksi Taina Harmoinen (XAMK), Sanna Lento-Kemppi (Pro Agria) ja yritysten edustajina Anna Grotenfeld-Paunonen, Juho Huurreoksa ja Toni Härkänen. Lisäksi maakuntaliito tai mahdollinen tuleva D.O. Saimaa kehittämishanke nimeää arviointiraatiin oman edustajansa (projektipäällikkö).

D.O. Saimaa merkin haltijoita on tässä vaiheessa 80 yritystä. Yrityksiä on hakenut merkin piiriin viime vuosina n. 5-10 kpl vuodessa. Hakumenettely toteutetaan 3 kertaa vuodessa. Merkin hakemista koordinoidaan maakuntaliiton toimistossa.

Raadin jäsenille järjestetään tarpeen mukaan koulutusta, jolla varmistetaan arviointikriteerien yhdenmukainen soveltaminen sekä D.O. Saimaa -toiminnan kehittäminen. Raadin koulutuksesta on vastannut kehittämishanke, joka päättyy syksyllä 2026. Raadin jäsenille ei ole maksettu erillistä korvausta toimimisestaan raadissa.

D.O. Saimaa laatumerkin hakemista ja myöntämistä on hallinnoitu Etelä-Savon maakuntaliitossa. Toiminnan kehittämistä, viestintää yritysyhteistyötä on toteutettu useilla erilaisilla kehittämishankkeilla yhteistyöverkostossa, jossa keskeisinä kumppaneina ovat olleet Helsingin yliopiston Ruralia instituutti, Mikkelin seudun matkailu ry. ja Miksei Oy. Vuonna 2024 yhteistyöverkostoon liittyi myös Etelä-Karjalan maakuntaliitto.

D.O Saimaa toiminta tukee Etelä-Savon maakuntastrategian ja maakuntaohjelman ruokaan sekä matkailuun liittyviä painopisteitä. D.O. Saimaa laatumerkkiä, sen viestintää, yritysyhteistyötä on rahoitettu erilaisilla kehittämishankkeilla. Toiminnan tuloksena yritysverkostossa on nykyisin 80 yritystä, joista 6 kpl on Etelä-Karjalan alueelta ja 2 Pohjois-Savon alueelta.

Syksyllä 2026 D.O. Saimaa merkin koordinointi, yritysyhteistyö, viestintä ja markkinointi tulee siirtymään yksin maakuntaliiton vastuulle, koska Mikkelin seudun matkailu ry:n ja Ruralia Instituutin 2,5 vuoden pituinen kehittämishanke päättyy. Verkoston toiminta on viime vuosina laajentunut ja kehittynyt merkittävästi, jonka vuoksi on alettu valmistella seuraavaa vaihetta D.O. Saimaa -toiminnan kehittämiseksi yhä ammattimaisemmalle tasolle. Maakuntaliitto omistaa D.O. Saimaa merkin, mutta varsinainen kehittämistoiminta siirtyisi tulevaisuudessa jäsenyritysten vastuulle. Tätä varten on tarkoitus hakea 2-vuotinen hankerahoitus yhteistyössä Miksei Oy:n ja Ruralia Instituutin kanssa Itä-Suomen elinvoimakeskuksen maaseutuosastolta 30.9.2026 päättyvässä haussa. Tällöin uusi hanke (2027-2028) vastaisi D.O. Saimaa toiminnan näkyvyydestä, kehittämisestä ja koordinoinnista. Kyseeseen voisi tulla esimerkiksi D.O. Saimaan osuuskuntapohjainen toimintamalli tai rekisteröity yhdistys, joka perustettaisiin hankkeen tukemana.